

הלוחץ לאטו - שכרו בצידו

לחיצת ההדק

מוכחת למדי העובדה שאין האדם יכול להתגבר ע"י תרגול כוח-רצונו, על האינסטינקט להקשות לכיך את שריריו לקראת "ספיגת" חבטה או נפץ. התקשות או התכווצות שרירים זו הבאה "לפגוש" בחבטה הנצרכת עם רתיעת הרובה נקראת אף היא "רתיעה".

קלעים מומחים, אינם אלה שענים עין-הנץ, או עצביהם עצבי-ברזל, אלא אלה אשר הצליחו להתגבר על רתיעה. כל אדם שמצב בריאותו מאפשר לו התעסקות נורמלית במקצועו היומיומי מסוגל לאחוז ולכוון רובה במידה המספקת כדי שיחשב לקלע מומחה — וזה בתנאי שהוא לא מרתיע. אולם די ב"רתיעה" בלבד כדי שירד לדרגת קלע "חלש".

המנעותו של הקלע המומחה מרתיעה אינה תוצאה של תרגול כוח-רצונו לכך, או מהחלטתו: "אני לא ארתע"! אי-רתיעה כתוצאה מהחלטה בלבד היא בלתי-אפשרית.

המושג "רתיעה" אינו הולם את אשר קורה למעשה בעת התהוות הירי, כיון שהוא יוצר את הרושם שהיורה הנרתע כאילו פוחד מרתיעת ה"רובה", מצב שהוא נדיר ביותר גם במקרים הבולטים ביותר של "הרתיעה". מה שמתרחש בעת התהוות הירי הוא לאמיתו של דבר זה: היורה, שעה שהוא עומד לשחרר את הנוקר, מרשה לתשומת-לבו ל"הפנות מאחיות הרובה וכיוונו, ולהתרכז בלחיצה על ההדק. נוכל בנקל להוכיח בכך: "הרתיעה" היא אמורה מופיעה גם במקרים בהם מתרגל היורה ברובה לא טעון. הוא יודע כי לא תיוצר כל רתיעה וכי לא ישמע כל נפץ מחריש, ובכל זאת הוא מרתיע...

עצימת העין בעת התהוות היריה

כרגיל נוהג הסיריון לעצום את עינו המכוננת שעה שהוא משחרר את הנוקר, שגיאה זו יש לעקור מן השורש. קודם שהוא ניגש לירות את כדוריו הראשונים, כי זאת לדעת: אחת השיטות העיקריות שבעזרתה מגלה היורה את שגיאותיו היא ע"י "צילום" המצב האחרון של המכונן, ברגע השתחררות

מוחר הדבר, עד כמה

האדם הרגיל מוכן להוריות בצורך באימון רב כדי להיות מתאגרף, שח"קן כדור-סל, חרט וכ"ו

ובכל זאת לטעון, בהשפעת דמיון שוא, כי קליעה זה "משהו" שאנשים מסויימים מסוגלים לו באורח טבעי, ואילו אחרים — לא. זכנו, שהוא עצמו משתיך לאלה המסוגלים באורח טבעי לקלע. הצורך לעבור אימון עקבי "יבש" ברובה, בדומה לאימון שעובר המתאגרף ב"בובת האגרוף", לא עולה כלל על דעתו. אין הוא נותן כלל את דעתו על כך, שקליעה ברובה-שירות היא פעולה מיכנית טהורה, אשר אינה דורשת מהאדם כשרונות-מליצה, כאלה הדרושים לאדם כדי לגנוק היטב בכלי מוסיקלי או לציר ציור מוצלח.

לקלע היטב ברובה יכול כל אדם (אפילו זה שמצב בריאותו בינוני) בתנאי שיאומן בשיטה הנכונה. כי זאת לדעת: בכל פעולה מיכנית, שבה נתבע מהמבצע תיאום בין עיניו ושריריו — דיוק הביצוע הוא החשוב מכל.

ידיעה יסודית של הנכלל בביצוע מדויק ניתן לרכוש מהסתכלות בבני-אדם העוסקים במקצועות אספורט או מיכניקה (חרטים, למשל). נמצא, שתמיד קים דמיון רב של ביצוע בין המצטיינים במקצועות אלה, וכי לעומתם, הפורשים מהכרת ערך דיוק-ביצוע זה אינם מגיעים לעולם לדרגת מומחיות. הדבר נכון לגבי ביליארד כמו לגבי קליעה ברובה. אימון טוב בקליעה ברובה חייב לכלול את חמשת היסודות הבאים:

- א. כיוון.
 - ב. מצבי יריה (כולל אחיזה).
 - ג. לחיצת ההדק.
 - ד. טעינה מהירה (טעינת המחסנית וטעינה מ"המחסנית, בעזרת הברית, לבית-הבליעה).
 - ה. תרגיל יריה-בקצב-מהיר, אשר יביא לשימוש את ארבעת היסודות הנ"ל.
- פרט ליסוד החשוב מכולם — לחיצת ההדק — כל שאר היסודות ניתנים ללימוד מהיר.

בכל אחד ממצבי היריה (שכיבה, כריעה, ישיבה ועמידה).

כלל שני: אין ברובה הטעון כל כישוף אשר ביכולתו למנוע "קפיצת" הקנה באם קפיצה מעין זו קימת כשמתרגלים ברובה לא טעון. אדרבא, ההיפך הוא הנכון: המצאותו של כדור חי בקנה בשעת היריה רק מגבירה את "קפיצתו". ולכן, קח רובה לא טעון, תן אותו לטירון והעבר אותו תרגול נאמן. עד שההדק ילחץ, יסחט (קרא לזה כפי שתרגזה) — והנוקר ישתחרר מבלי לגרום ל"קפיצת" הקנה.

כלל שלישי: תרגל את מצבי היריה (כולל אחיזה) עד שהטירון ידע כבר לסגלם לעצמו וירגיש עצמו נוח בהם עד כמה שהטבע ושריריו הלא גמיר שים עדיין (בזמן הראשון) ירשו לו זאת (תוך כדי כך, ראה לא להסתכך בתרגול לחיצת ההדק!). מצבי יריה ואחיזה לא נכונים ולא נוחים מהיום גורם מסיע "נכבד" מאוד, ללחיצה פתאומית על ההדק ול"קפיצת" הקנה. הטירון מזדרז לירות את הכדור ובכך לשים קץ לסבלו.

ועתה, לאחר שהטירון סיגל לעצמו, באורח טבעי, את מצבי היריה והאחיזה, הוא נכון להתחיל ללמוד ללחוץ על ההדק ולתרגל לחיצות אלה. כלל ראשון בתרגול לחיצת הדק הוא: אל "תשחק" עם ההדק. נסה פשוט לאחוז ולכוון את הרובה בקלות ובנוחיות האפשריים ותוך כדי כך הסתכל בתנועות הלהב. כעבור זמן מסוים (אם הטירון לא סוֹכֵך בינתיים בכל הקשור ללחיצת ההדק), הוא יגלה שתנועות הלהב נעשות איטיות יותר וכי הקשת הנוצרת ע"י תנועות אלה — נעשית קצרה יותר. שכנע אותו שאף קלע, ויהיה זה המומחה ביותר, אינו יכול לאחוז את הרובה ללא תנועה.

כך שהבעיה הראשונה שהוא עומד בפניה אינה כיצד לאחוז את הרובה ללא ניע (דבר שלא יתכן). אלא: כיצד לאחוז במינימום תנועות.

והבעיה השנייה היא: כיצד, נוסף לאחיזתו את הרובה באותה צורה נוחה ונוסף להתגברותו כמעט על כל ההתנגדות של ההדק (לחיצה ראשונה) — להמנע מהקשית-כיווץ שריירי היד האוחזת ברובה. בתרגיליו הראשונים, יפעיל הטירון יותר מדי לחץ ויגרום לשחרור הנוקר, או, יפעיל, פחות מדי לחץ. ידיעת מידת התנגדות, עליה יש להתגבר מבלי לגרום לשחרור הנוקר — זה חלק מהכרת אותו רובה מסוים.

הנוקר, והשוואת ה"צילום" לתוצאה. כדי לעשות זאת בהצלחה יש להסתכל היטב אל המטרה דרך הזכונת בעת התמוות היריה, דבר שאינו ניתן לביצוע עם עין עצומה.

אחיות הרובה לאחר סיום הלחיצה על ההדק

גם אם כל מה שנאמר לעיל יקצא את תיקונו, דהינו: אם הטירון ילחץ על ההדק בצורה הנכונה ובזמן המתאים, ללא זעזוע שריירי היד המחזיקה ברובה הרי אם היריה יפסיק מוקדם מדי לשים לב למקונו הנכון ולאחיזה (או במלים אחרות: ירפה את שרייריו ותשומת-לבו שעה שירגיש בהשתחררות הנוקר) — לא תושג מטרת האימון.

על היריה להוסיף לאחוז ברובה ולכוון זמן נוסף לאחר שכבר שחרר את הנוקר ולאחר שנדמה לו ש"הכל נגמר". אמנם לא יהיה זה זמן ממושך, אולם יש להזכיר ליורה, כי לנוקר דרוש זמן כדי לנוע קדימה; לפיקה — כדי שתוצת; לניצוץ — כדי לשלוח אש באבקי-השריפה; לאבקה — כדי לבעור ולהגביר את לחץ הגזים הדרוש להדיפת הקליע; ולקליע — כדי לעבור את הקנה לכל אורכו. אמנם, במציאות, הזמן הדרוש לכל הפעולות הנ"ל הוא קטן. אולם, כאשר ממשיך היריה לאחוז ברובה ולכוון (לאחר שנדמה לו ש"הכל נגמר") הוא קובע בזאת את תוצאת הירי.

עד כאן עסקנו בהצגת בעיות הקשורות בקליעה מרובה; מכאן ואילך נעסוק ב"כיצד" יוכל המדריך העוסק באימון הרובה להתגבר בצורה מעשית על בעיות אלה.

כלל ראשון: אסור על הטירון "להסתובב" עם רובה טעון כל עוד לא סיגל לעצמו את העקרונות הראשונים של אחיזה ולחיצת הדק. צעד ראשון בכיוון זה הוא לימוד האחיזה של הרובה ויישומה

הטירון עוצם את עיניו...

„אין לעבור על הזמן של 30 שניות“

המופעלת (לשחרור הנוקר) תוכנס בהדרגה ושהמוח יתרכז ב„קריאת המשקל“, דהינו: בלימוד ה„כמה“ כוח להפעיל כדי להביא לשחרור הנוקר. בתרגילים הראשונים אין לקמץ בכמות הזמן הניתנת לטירון לשם התגברות. על התנגדות ההדק, אך בשום אופן אין לעבור על הזמן של 30 שניות, כי בכך גורמים להרגשת עייפות וליצירת רושם מזויף של „משקל“ הלחיצה. בתרגילים מאוחרים יותר, בהדרגה ובהתאם להערכת המוח את כמות הכוח הנדרש ניתן לקצר את הזמן של 30 שניות, מאחר שהמוח יהיה כבר מסוגל להפעיל בבת־אחת מ־80 עד 90 אחוז של הלחץ הדרוש לשחרור הנוקר, שארית הלחץ תופעל שעה שהמכון יהיה נכון.

הקפדה יומיומית על תרגול זה במשך שבועיים שלושה תאפשר לטירון לשחרר את הנוקר בבטחון רב של תיאום עם עינו המכוונת וללא ספק יביא הדבר לחיסול 75% מפגיעותיו הגרועות.

ולבסוף, קלע מומחה הוא זה שהתמחה באומנות של הוספת כמות הלחץ הקטנה על ההדק שעה שעיניו „אומרת לו“ שהמכון נכון, והעושה זאת מבלי להקשות־לכופ את שרירי ידו השניה.

ולבסוף, ההתגברות על מעט ההתנגדות שנותרה בהדק שעה שהעין „מאותתת“: „המכון נכון“ או שחרור מעט־הלחץ הזה כשהעין „מאותתת“ „חדל! ה־ מטרה נעלמה“.

במוקדם או במאוחר יגיע ה־ טירון לרעיון שבעזרת לחיצה מהירה על ההדק, כשהעין מאו־תתת שהמכון נכון, (ניתן „ל־ החמיק“ את הקליע לפני ש־

שרירי ידו השניה יספיקו לווע ולזיץ את הקנה. לכן, חובה על המדריך להסביר לטירון ש„אין כל אפשרות להוליך שולל את שרירי היד האוחזת ב־ רובה“, וכי אותו רגש הפוקד על שרירי האצבע הלוחצת: „לחצו מהר!“ מתואם עם כל אותם השרירים האוחזים ברובה. כך שהתקשות־התכווצו־תם של שרירים אלה חלה בד בבד עם הלחיצה על ההדק והקליע (הממאן להיות מרומה...) עובר את הקנה מספיק מאוחר כדי שמסלול תעופתו יהיה שונה מזה אליו נתכון היורה. קליעים הנורים ב־ שיטה זו פגיעותיהם כרגיל נמוכות.

עובדה היא שאותה קבוצת עצבים השולטת על תנועת השרירים של האצבע הלוחצת על ההדק, אינה ניתנת להפעלה מבלי לגרום להכנסתם לפעולה של קבוצות שרירים ועצבים נוספים. למצב מניח את הדעת בשטח זה (אך לא למצב האידיאלי שאינו קים) ניתן להגיע ע״י תרגול מתמיד בלחיצת ההדק המאפשר ליורה להגביר באיטיות את לחץ אצבעו הלוחצת או להחלישה — מבלי לשנות את לחץ שרירי ידו האוחזת ברובה.

שעה שעוסקים בתרגול לחיצת הדק במצבי ה־ ירייה השונים, יש לשים לב, לכך שכמות הכוח

„מבלי לגרום ל„קפיצת“ הקנה“